

Excerpta De
Ecclesiasticum Officium
Secundum
Ordinem Fratrum Predicatorum
In Hoc Volumine
Per Quatuordecim Libros
Distinctum Hoc Ordine Continetur

Humberti de Romanis

1259

Index

Index	ii
-----------------	----

INCIPIT

Divine Office Responsories	iv
--------------------------------------	----

Ordinarium

Incipit Ordinarium	1
De Pulsationibus	1
De Quo Officium Sit Agendum	1
De Prostrationibus Dimittendis	1
De Responsorio in Primis Vesperis Dominice	1
De Oratione Dominicali	1
De Matutinis Dominice	1
De Divisione Hystorie Dominicalis per Ebdomadam	2
Ubi Adventus Domini Celebrandus Sit	2
Adventus Domini usque ad Epiphanie Domini	2
Epiphanie Domini usque ad Septuagesimam	2
Commune Sanctorum	3
De Festis in Communi	3
De Concomitantia Festivitatem	3
De Translatione Festivitatem	4
De Festo Trium Lectionum	5
De Festo Simplici	5
De Festo Semiduplici	5
De Festo Duplici	6
De Festo Toto Duplici	6
De Thurificatione	7
De Octavis Sanctorum	7
De Memoriis Faciendis	7
De Ordine Memoriarum	8
De Festivitibus Extraordinariis	8
De Matutinis In Sero Post Completorium Dicendis	8
De Orationibus Et Vigiliis Sanctorum	8
Que Requirenda Sint In Communi Sanctorum	9
De Officio Defunctorum	9
De Antiphona Cantanda Post Completorium Ad Recommendandum Ordinem Et Fratres Beate Virginis	11
De Disciplinis Recipiendis Post Completorio	11
De Oratione Pro Capitulo Generali Et Per Pergentibus Ad Illud	12
De Pretiosa	12

Kalendarium Sanctorum

Januarius	14
Februarius	15

Psalterium

26

Breviarium	34
Rubricæ	34
De Quo Officium Sit Agendum	34
De Responsorio in Primis Vesperis Dominice	34
De Oratione Dominicali	34
De Omelia Dominicali Quando Legenda vel Transferenda vel Officio Dimittenda Sit	34
De Divisione Hystorie Dominicalis per Ferias	35
Ubi Adventus Domini Celebrandus Sit	35
Proprium de Tempore	35
Dominica Prima in Adventu Domini Sabbato Precedenti	35

Divine Office Responsories

Here is a sample responsory.

R. This is the main responsory verse * with a second part. **V**. This is the versicle. with. Gloria. with.
We can refer to the first responsory using its label. For example, see the responsory iv.

Incipit Ordinarium

De Pulsationibus

QUANDO fratres debent ad Divinum Officium convenire, duo fiant. Cum autem una hora immediate post aliam est dicenda, ad secundam horam non fiat signum, preterquam ad Vesperas in quadragesima, ad quas semper faciendum est signum sive post Nonam immediate, sive Missa mediante dicantur. Ad Laudes vero post matutinas, et ad gratias post comestionem, nullo tempore pulsetur. Ad Missam vero semper est faciendum signum, similiter et ad horam que dicitur immediate post Missam, nisi quando dicta Missa post Primam, Tercia continuatur Misse. Tunc enim non est signum pro Tercia faciendum.

De Quo Officium Sit Agendum

NOTANDUM quod per totum annum Officium tam diei quam noctis ad Horas, faciendum est de Tempore, nisi in festis Sanctorum, et per Octavas et in Octavis eorum, et nisi in Sabbatis quando de Beata Virgine agitur in conventu. Quando igitur de Tempore fuerit faciendum, omnibus Dominicis extra Tempus Paschale, faciende sunt novem lectiones in Matutinis. In profestis autem diebus per totum annum fiant tantum tres, nisi in Triduo ante Pascha. Tempus autem Paschale vocatur Missa de vigilia Pasche, et deinceps usque ad primas Vesperas Trinitatis exclusive.

De Prostrationibus Dimittendis

IN omni Sabbato ante Dominicam prostrationes dimittantur in Nona, preterquam in Quadragesima. In Vesperis vero Sabbati et deinceps usque ad Completorium Dominice inclusive, per totum annum nulle fiunt prostrationes ad Horas. Sic autem de Dominica est agendum.

De Responsorio in Primis Vesperis Dominice

OMNI tempore quando hystoria dominicalis in sua prima Dominica inchoatur, respon-

sorium dicendum est in primis Vesperis, et ab uno. Quando vero propter aliquod impedimentum Dominica non habet primas Vesperas, vel hystoria dominicalis non cantatur in Dominica in qua primo debuit inchoari: responsum in Vesperis de cetero non dicatur.

De Oratione Dominicali

NOTANDUM est quod oratio Dominicalis semper dicenda est in Sabbato precedenti ad Vesperas, et in ipsa Dominica ad omnes Horas tam diei quam noctis quando de Dominica agitur, preterquam in Prima et in Completorio. Et hoc sciendum quod ubicumque in Ordinario vel in Collectario dicitur lex oratio dicitur *talis vel talis, hec vel illa oratio dicatur ad Horas*, nunquam intelligitur de Prima neque de Completorio nisi specialiter exprimatur. Dicenda est etiam oratio Dominicalis per ferias sequentis ebdomade usque ad Vesperas Sabbati exclusive, ad omnes Horas tam diei quam noctis quando de Tempore agitur, nisi in ieiuniis Quatuor Temporum Adventus, et in quarta feria Cinerum et deinceps usque ad Dominicam in Albis exclusive, et nisi in tribus diebus Rogationum, et nisi in ebdomada Pentecostes, et nisi due aut plures orationes Dominicales infra ebdomadam sint dicende. Quando vero due vel plures orationes infra unam ebdomadam dicende fuerint, postquam una infra ebdomadam fuerint, postquam una infra ebdomadam fuerit incepta, dicatur quando de Tempore agitur usque dum alia inchoetur: et sic deinceps si plures dicende fuerint. Ille autem orationes que infra ebdomadam inchoantur, semper sunt in Laudibus inchoande. Hoc etiam sciendum quod oratio que dicitur ad Laudes, semper dicenda est ad Tertiam et Sextam et Nonam, nisi in ieiuniis Quatuor Temporum Adventus, et in duobus diebus Rogationum. Dicitur etiam ad Vesperas quando agitur de eodem de quo in Laudibus, nisi per ferias in Quadragesima, et in duobus diebus Rogationum.

De Matutinis Dominice

OMNIBUS Dominicis quando de simplici Dominica agitur, invitatorium a duobus can-

tetur, singula responsoria a singulis fratribus in matutinis dicantur. In omni autem Dominica nisi festum vel Octava dies festi habentis Octavam impediatur tres ultime lectiones de expositione Evangelium Dominicali legantur, preterquam in vigilia Natali Domini quando in Dominica evenierit. Tunc enim omelia dominicalis omittitur illo anno. Et nisi quando aliquam vigilia habens propriam omeliam in Dominica evenierit. Tunc enim tres ultime lectiones erunt de omelia vigilie, et omelia Dominicali in aliquam feriam transfereatur, preterquam in vigilia Sancti Andree quando in Dominica evenierit. Tunc enim omelia dominicalis legenda est, et omelia de vigilia illo anno penitus dimittenda. Quando vero propter aliquod impedimentum Dominicalis omelia non legitur in Dominica, semper infra ebdomadam suam in aliqua feria est legenda, nisi quando festum sancti Silvestri in Dominica evenierit, et quando festum Beati Petrus Martyris, vel Apostolorum Philippi et Iacobi, vel Sancte Crucis, vel Corone Domini, in Dominica ante Ascensionem evenierint. Tunc enim omelia dominicalis dimittitur illo anno. Dimittuntur etiam due ultime omelie dominicales que sunt post *Domine ne in ira*, quando inter octavas Epyphanie et Septuagesimam non sunt ferie vacantes in quibus possint legi. Similiter et omelia Evangelii *Loquente Ihesu* dimittitur quando tantum viginti due septimane fuerint inter *Deus omnium* et Adventum, si in vicesima secunda septimana non fuerint tot ferie vacantes, quod omnia Evangelia legi possint. *Te Deum* dicatur omnibus Dominicis preterquam in Adventu, et in Septuagesima et deinceps usque ad Pascha exclusive, nisi quando festum Purificationis in Septuagesima vel Sexagesima vel Quinquagesima evenierit. Psalmi *Dominus regnavit decorum*, *Jubilate*, *Deus deus* canticum *Benedicite*, et psalmi *Laudate dominum de celis*, dicantur in Laudibus omnibus diebus Dominicis preterquam in Septuagesima et deinceps usque ad Pascha exclusive, nisi festum Purificationis in Septuagesima vel Sexagesima vel Quinquagesima evenierit.

De Divisione Hystorie Dominicalis per Ebdomadam

SCIENDUM quod per totum annum responsoria de hystoria dominicali per ebdomadam quando de Tempore agitur, hoc ordine sunt dicenda. Videlicet in secunda et quinta feria tria prima, in tertia et sexta feria tria media, in quarta feria et Sabbato tria ultima. Et hoc observandum est nisi aliter sint signata. Quando autem festum aliquod infra ebdomadam celebratur, nihilominus ordo predictus in reliquis feriis observetur.

Ubi Adventus Domini Celebrandus Sit

ADVENTUS Domini semper celebrari debet in Dominica que vicinior est diei Sancti Andree sive precedat sive sequatur, vel in ipso die Sancti Andree quando in Dominica evenierit. Omnia que ad Horas tam diei quam noctis per totum Adventum dicenda sunt, que in Ordinario vel in Antiphonario non sunt notata, dicenda sunt secundum quod in Dominica *Domine ne in ira* et in eius feriis sunt signata.

NOTANDUM quod hystoria *Domine ne in ira*, debet cantari in diebus Dominicis usque ad Septuagesimam exclusive, responsoria vero ferialia in festivitates impediatur omnibus diebus infra ebdomadam sunt cantanda usque ad Septuagesimam, preterquam in Sabbatis in quibus de Beata Virgine est agendum. Providendum tamen quod quando primum Sabbatum quod est post Octavam Epyphanie, fuerit omnino vacans ita quod non sit in eo festum trium lectionem vel maius, tunc in ipso Sabbato fiat Officium feriale, et cantentur responsoria que pro Sabbato sunt signata. Hoc autem contingit quando eumque Octava Epyphanie est in Dominica, nisi Septuagesima fuerit in prima Dominica immediate, videlicet in festo Fabiani et Sebastiani, quia tunc festum predictorum martyrum est in Sabbato celebrandum. Alias vero nunquam contingit. Considerandum est autem diligenter utum inter Octavam Epyphanie et Septuagesimam tot sint dies Domini quod sunt Dominicalia Officia et orationes, ut in ipsis dicantur. Si vero non sint tot dies Domini, dicantur per ferias, tali quidem die si fieri potest in quo nulla sit festivitas. Quod si necessi-

tas coegerit ut in illa die dicatur Officium Dominicale in qua festum trium lectionum occurrerit, memoria tantum fiat de festo. Ad Matutinum autem omelia, et antiphona ad *Benedictus* et ad *Magnificat* et Missa in die, de Dominica erunt. Quando vero inter Octavam Epyphanie et Septuagesimam nulla est Dominica vacans in qua possit cantari hystoria *Domine ne in ira* tunc responsoria de Psalmis que per ferias notata sunt, vel etiam Officium de festis trium lectionum, sunt intermittenda, et hystoria *Domine ne in ira* per ferias cantetur. Propter orationes autem et Evangelia que post duo officia posita sunt, non debet intermittere festum trium lectionum, nec in Sabbato Officium de Beata Virgine Sceindum igitur quod si Septuagesima evenierit decimo quinto kalendas Februarii scilicet in festo Prisce, tunc in quarta feria precedenti que est immediate post Octavam Epyphanie, hoc est in die Felicis, legendum est omelia de nuptiis, et cantanda sunt tria ultima responsoria de hystoria Dominicali, et sequenti die, scilicet in festo Mauri quod erit quinta feria legende sunt tres prime lectiones de Paulo ad Romanos, et cantanda tria prima responsoria hystorie Dominicalis. In sexta vero feria, scilicet in die Marcelli legenda est omelia *Cum descendisset* et cantanda sunt tria media responsoria hystorie predictae. In Sabbato autem hoc est in die Antonii, fiet de Beata Virgine. Quando vero Septuagesima evenierit decimo quarto kalendas Februarii, tunc in tertia feria precedenti que erit immediate post Octavam Epiphannie, hoc est in die Felicis, legantur tres prime lectiones de Paulo, et cantentur tria media responsoria hystorie Dominicalis. In quarta autem feria sequenti hoc est in die Marui, legatur omelia de nuptiis, et cantentur tria ultima responsoria hystorie Dominicalis. In quinta vero feria hoc est in die Marcelli, legatur omelia *Cum descendisset* et cantentur tria prima responsoria hystorie predictae. In sexta feria fiat festum Antonii. In Sabbato vero fiat de Beata Virgine. Quando autem Septuagesima evenierit decimo tertio kalendas Februarii, tunc in secunda feria precedenti que erit immediate post Octavam Epyphanie, legantur prime tres lectiones de epistola Pauli ad Romanos, et cantentur tria prima responsoria hystorie Dominicalis. In tertia feria fiat festum Mauri. In quarta feria hoc est in die

Marcelli, legatur omelia de nuptiis, et cantentur tria ultima responsoria hystorie Dominicalis. In quinta feria fiat festum Antonii. In sexta vero feria hoc est in die Prisce, legatur omelia *Cum descendisset* et cantentur tria media responsoria hystorie predictae. In Sabbato fiet festum Fabiam et Sebastiani.

De Festis in Comuni

IN quacumque die festum simplex vel maius occurrerit, in ea celebrabitur, preterquam in Dominicis Adventus, et preterquam in Septuagesima et Dominics sequentibus usque ad Ramos inclusive, et preterquam in die Cinerum, et preterquam in feria secunda post Ramos et deinceps usque ad Dominicam in Albis inclusive, et preterquam in die Ascensionis et in Octava eius, et in vigilia Pentecostes et deinceps usque ad festum Trinitatis inclusive. Excipitur festum Purificationis quod nunquam transfertur, et festum Annuntiationis, de quo fiat sicut infra in rubrica *De Translatione Festivitatum* notatum est. Festum etiam trium lectionum fiat in quacumque die occurrerit, nisi in Dominica, vel nisi festum simplex vel maius in eo fuerit celebrandum, et nisi quando hystoria *Domine ne in ira* propter brevitatem temporis inter Octavas Epiphannie et Septuagesima, in festo trium lectionem fuerit cantanda, et nisi in quarta feria Cinerum et deinceps usque ad Octavas Pasche inclusive, et nisi in prima die Rogationum, et deinceps usque ad Octavas Ascensionis inclusive, et in vigilia Pentecostes et deinceps usque ad *De omnium* inclusive, et nisi in Sabbatis quando de Beata Virgine agitur in conventu, et in ieiuniis Quatuor Temporum Septembris.

De Concomitantia Festivitatem

SI festum simplex vel maius post festum totum duplex immediate evenierit, primum festum scilicet totum duplex, in suo die habebit totas Vesperas, et de festo sequenti memoria tantum fiat. Excipitur festum Beati Patri Martyris, et festum Translationis Beati Dominici, quando aliquod eorum in vigilia Ascensionis occurrerit, quia tunc secundas Vesperas non habebit. Si vero festum totum duplex in crastino festi simplicis vel semidu-

plicis aut duplicis occurrerit celebrandum, festum totum duplex in primis Vesperis a principio inchoabitur, et de festo illius diei memoria tantum fiet. Si autem festum semiduplex occurrerit post festum semiduplex vel simplex, in die primi festi in Vesperis psalmi de ipso primo festo erunt, antiphona vero super psalmos, et capitulum et que sequuntur erunt de festo sequenti, et de festo illius diei fiet memoria. Quando vero festum simplex post festum semiduplex evenerit, festum semiduplex habebit in die suo totas Vesperas, et de festo simplici sequenti memoria tantum fiet. Quando autem unum festum simplex post aliud simplex evenerit, primum festum in die suo habebit in Vesperis antiphonam et psalmos. Capitulum vero et que sequuntur de sequenti festo erunt, et memoria fiet de primo festo. Quod de festo simplici et semiduplici supradictum est: intelligendum est quando primum festum habuit primas Vesperas. Si enim propter aliquod impedimentum festum semiduplex vel simplex non habuisset primas Vesperas, habere debet secundas, nisi festum duplex vel totum duplex sequatur. Si festum simplex vel maius in quocumque Sabbato fuerit celebrandum, habebit festum in ipso Sabbato totas Vesperas, etiam si Dominica secundas Vesperas non habeat, nisi in Sabbatis Adventus, et in Sabbato ante Septuagesimam et deinceps in Sabbatis usque ad Pascha, in quibus festum simplex vel semiduplex, in Vesperis habebit psalmos et antiphonam, a capitulo vero inchoabitur de Dominica, et memoria postea de festo fiet. Festum vero duplex vel totum duplex omni tempore habebit totas Vesperas, et de Dominica sequenti memoria tantum fiet. Quando autem festum simplex post Dominicam occurrerit, psalmi et antiphone de Dominica erunt, capitulum et que sequuntur de festo. Si vero semiduplex vel duplex fuerit, psalmi de Dominica erunt, antiphona vero super psalmos et capitulum et que sequuntur, de festo sequenti erunt. Festum vero totum duplex a principio inchoabitur, et habebit totas Vesperas, fit de Dominica fiet memoria. Sciendum autem quod Dominica infra octavam in omnibus censetur sicut festum simplex, nisi quantum ad primas vespas, quando festum aliquod simplex infra octavas in Sabbato evenerit.

De Translatione Festivitatem

SI festum simplex vel maius in aliqua Dominica Adventus evenerint, vel in Dominica Septuagesime et deinceps in aliqua Dominica usque ad Ramos exclusive, in secundam feriam transferatur, excepto festo Purificationis quod non transfertur, et festo Sanctorum Fabiani et Sebastiani, quod in precedenti Sabbato celebrandum est, et festo Sancte Agnetis, quod in crastinum Sancti Vincentii transferatur, si aliquod ipsorum in Dominica Septuagesime evenerit. Quodcumque autem festum simplex vel maius in die Cinerum occurrerit, in precedenti tertia feria celebretur. Quando vero festum simplex vel supra in Dominica de Ramis Palmarum vel deinceps usque ad octavam Pasche inclusive evenerit, si simplex fuerit, illo anno nichil de eo fiat nisi memoria in Dominica et in secunda et tertia feria in utrisque Vesperis et in Laudibus, et in quarta feria in Laudibus. Semiduplex autem et maius in ebdomadam post octavam Pasche transferatur, pretor festum Annuntiationis, quod si certo die generaliter ab omnibus fuerit in Patria celebrandum: celebretur etiam a fratribus ipso die, alioquin sicut dictum est de aliis transferatur. Festivitates vero que in predictam ebdomadam transferentur, celebrentur per ferias vacantes ipsius septimane, eo ordine quo fuerint intermissee. Ita tamen quod si festum a quoque nisi trium fuerit lectionum, aliqua die predictae ebdomade occurrerit, in sua die celebretur, nec propter aliud festum extra suam diem transferatur. Quodlibet autem festum quod in secunda feria et deinceps per hanc ebdomadam fuerit celebrandum habebit primas Vesperas, et in secundis fiet de eo memoria, si aliud immediate fuerit celebrandum, nisi sit totum duplex, quod habebit etiam secundis Vesperas, in quibus fiet tantum memoria de festo celebrando post ipsum immediate. Festum vero sequens post totum duplex habebit secundas Vesperas, et sic deinceps si plura successive et immediate occurrerint celebranda. Quod si festum simplex vel maius in die Ascensionis vel in Octava eius evenerit in sequentem sextam feriam transferatur. Si vero in vigilia Pentecostes: in precedenti sexta feria celebretur. Si autem in die Pentecostes vel deinceps usque ad festum Trinitatis inclusive festum

semiduplex vel maius occurrerit, transferatur in sequentem feria post festum Trinitatis. Quod si simplex fuerit, illo anno nichil de eo fiat.

De Festo Trium Lectionum

SCIENDUM quod de festo trium lectionum nichil fit in Cena Domini et deinceps usque ad Dominicam in Albis inclusive, et in die Pentecostes et deinceps usque ad diem Trinitatis inclusive. Item quandocumque festum totum duplex in die festi trium lectionum fuerit celebrandum. Omnibus autem diebus Dominicis, et quando tempus ita breve fuerit inter Octavas Epyphanie et Septuagesimam quod in feriis intervenientibus oportet cantari hystoriam *Domine ne ira* et in quarta feria Cinerum et deinceps usque ad quartam feriam post Ramos inclusive, et in tribus diebus Rogationum, et infra octavas Ascensionis et in Octava, et in vigilia Pentecostes, et infra octavas Trinitatis, et infra octavas dedicationis et in octava die, tantum fit memoria de festo trium lectionum in Vesperas et in Laudibus, nisi quando in predictis temporibus festum totum duplex in die festi trium lectionum fuerit celebrandum. Fit etiam tantum memoria de festo trium lectionum in Sabbatis quando de Beata Virgine agitur in conventu, et in ieiuniis quatuor temporum Septembris, et quando festum semiduplex propter translationem in die ipsius fuerit celebrandum. Quando vero festum trium lectionum in crastino Dominice vel festi simplicis aut semiduplicis debuerit celebrari, in primis Vesperis fiet tantum de ipso memoria, et sequenti die officium de Officium de ipso erit in Matutinis et Laudibus et Horis diei, ad Nonam autem semper terminatur. Si autem in crastino totius duplicis celebrari debuerit, in precedenti die nichil fiet de eo, sed sequenti die Officium de ipso agatur ut predictum est. Quando vero in crastino ferie vacantis occurrerit, in Vesperis precedentibus ad capitulum inchoetur. Sic autem fiat, ad Matutinum invitorium sic est notatum ab uno dicatur. Antiphona una super novem psalmos de festo. Versiculus ante lectiones et tria responsoria dicantur secundum feriam de hystoria que cantaretur si festum haberet novem lectionem extra tempus paschale, excepto festo praxedis, in quo semper dicantur tria ul-

tima responsoria. Tempore vero Paschali dicantur tantum tres psalmi cum antiphona de festo Paschalis temporis. Versiculus vero secundum ordinem nocturni. Tria responsoria sicut in festo simplici Paschalis temporis. Oratio sicut est notata. Cetera fiant sicut in festo simplici excepto quod non dicatur *Te Deum*, et prima antiphona Laudum sola dicitur in Laudibus super psalmos. Prostrationes autem non fiant quamdiu de eo agitur, similiter nec post gratiarum actiones quando in diebus ieiuniorum evenerit, et nunquam transferatur.

De Festo Simplici

FESTUM simplex subscripto modo celebretur, nisi maius festum precedens impediatur. In primis Vesperis antiphone et psalmi secundam feriam qui dicerentur si de feria ageretur, vel psalmis de festo si precesserit, vel de Octavis quando infra Octavas evenerit, cum antiphona de festo precedenti vel de Octavis, capitulum vero et que sequuntur de festo erunt. Responsorium in Vesperis non cantetur. Invitorium a duobus dicatur. Novem lectiones fiant extra tempus Paschale. In tempore vero Paschali, tantum tres. Singula responsoria in Matutinis a singulis fratribus cantentur. Responsoria Horarum ab uno dicantur. *Te Deum* cantetur nisi a Septuagesima usque Pascha, et nisi in festo Innocentum, quando extra Dominicam fuerit. In Laudibus dicantur hi psalmi scilicet *Dominus regnavit decorem*, *Jubilate II*, *Deus deus* canticum *Benedicite*, psalmis *Laudate Dominum de celis* cum quinque antiphonis. Que etiam dicantur ad Horas diei suo ordine quarta pretermissa. Et hoc generaliter observetur scilicet quod quandocumque antiphone Laudum ad Horas dicauntur, quarta intermittatur, sive de tempore sive de sanctis agatur. Prima vero earum in festo simplici dicatur in secundis Vesperis super psalmos, preterquam in festis que a Natali Domini usque ad Octavas Epyphanie occurrerint.

De Festo Semiduplici

IN festo semiduplici in primis Vesperis, una tantum antiphona dicatur de ipso festo super psalmos, psalmi feriales, vel de festo si pre-

cesserit, vel de Octavis si infra Octavas evenierit. Responsorium in primis Vesperis, et Tertium et Sextum et Nonum in Matutinis, a duobus cantentur. Cetera omnia fiant sicut in festo simplici super notatum est.

De Festo Duplici

IN festis duplicibus et totus duplicibus, Prior faciat Officium. Et sciendum quod quodcumque in ordinario dicitur Prior faciat hoc vel illud, vel Priori fiat hoc vel illud, intelligendum est solum quando ipse facit Officium. Quod si aliud facit Officium loco eius, quicquid de Priore dicitur, de illo qui facit Officium intelligatur, preterquam in absolutione fratris qui fuerit inungendus. In omni festo duplici in primis Vesperis, una tantum antiphona de ipso festo super psalmos dicatur, et psalmis sicut in semiduplicibus, nisi in festo Circumcisionis. Officium in utrisque Vesperis, et in Matutinis et in Laudibus et in Missa, in dextro choro inchoetur, in quibus Horis cantor et succentor in medio chori stare debent, et chorum pariter regere. Omnis psalmus in predictis Horis et canticum *Benedicite* singulariter unusquisque in suo choro incipiat, ymnos vero et canticum *Magnificat* et *Te Deum* et canticum *Benedictus* ambo simul incipiant. Quando thurificandi sunt, stent in medio chori similiter. In predictis etiam Horis, antiphone a superioribus post Prelatum quando ipse facit Officium, inchoentur. Responsorium in primis Vesperis cantetur a quatuor quibus iniunctum fuerit a cantore, Cantor Priori antiphonam super *Magnificat* et super *Benedictus* ante canticum deferat et postea referat. Quicumque vero facit Officium in Horis predictis stet in dextro choro in suo ordine quousque vadit ad induendum capam sericam. In aliis autem Horis non transferatur chorus. Incepta antiphona ad *Magnificat* in utrisque Vesperis et ad *Benedictus* in Laudibus thurificetur altrare secundum modum qui in rubrica *De Thurificatione* notatur est. Versiculi et responsoria Horarum a duobus dicantur. In Matutinis invitorium quatuor incipiant, et duo illorum qui primi in tabula notati fuerint soli totum primum versum psalmi *Venite* dicant, et alii secundum, videlicet *Quoniam Deus* et sic deinceps usque in finem. Finito *Gloria Patri* et dicto

seculorum amen a duobus tantum, et dicta resumptione a conventu, reincipiatur invitorium a quatuor. Singula responsoria in Matutinis a duobus cantentur preter ultimum quod a quatuor dici debet. Quando ille qui facit Officium lecturus est ultimam lectionem, de benedictionem qui primus est in dextro choro. In secundis Vesperis dicantur psalmi sub una antiphona nisi in festo Circumcisionis. Cetera fiant sicut in festo simplici est notatum, excepto quod in Completorio et in Prima preces non dicantur, sed in Completorio dicta antiphona post *Nunc dimittis* et in Prima dicto *Confiteor*, statim subiungatur *Dominus vobiscum* et Oratio.

De Festo Toto Duplici

FESTUM totum duplex fiat in die Pasche et duobus sequentibus: In Ascensione Domini, In die Pentecostes et duobus sequentibus, In festo Trinitatis, In die Consecrationis Ecclesie et in Anniversario eiusdem, In festo Patroni Ecclesie Nostre, et in ceteris que in Calendario sunt notata. In omnibus autem festivitatibus totis duplicibus ad primas Vesperas dicantur hi psalmi scilicet *Laudate Pueri*, *Laudate Dominum Omnes Gentes*, *Lauda anima*, *Laudate Dominum Quoniam Bonus*, *Lauda Iherusalem*, nisi in festo sancti Stephani et sancti Iohannis et Epyphanie et nisi in festo Pasche et duobus diebus sequentibus, et nisi in festo Pentecostes et duobus diebus sequentibus, et nisi in festo Translationis Beati Dominici quando post Ascensionem immediate celebratur. Quando responsum cantatur in Vesperis, cantetur a quatuor, antiphona ad *Magnificat* et ad *Benedictus* tota cantetur ante cantici inceptionem *Te Deum* in Matutinis omni tempore dicatur. Responsoria Horarum cum *Alleluia* dicantur, nisi in Completorio Sabbati ante Septuagesimam et deinceps usque ad Pascha. Versiculi vero nunquam dicantur cum *Alleluia*, nisi in tempore Paschali. Cetera omnia fiant sicut supra in festo duplici est notatum, preterquam in die Natali et sancti Stephani et sancti Iohannis et Epyphanie in quibus in secundis Vesperis dicuntur quinque antiphone super psalmos, et preterquam in festo Annuntiationis in quo quando in Quadragesima evenierit responsum *In Pace* dicetur ab uno, et

quod feria secunda et tertia post Pascha et Pentecosten, una tantum antiphona dicitur in Laudibus super psalmos.

De Thurificatione

IN festis duplicibus et totis duplicibus Thuriferarius et Ceroforarii hora competenti in Vesperis et in Laudibus ad sacristiam s. wristiam vaclat, ibique amietu et superpelliceo et cappa serica indutus, praecedentibus primo Thuriferario, deinde Ceroferariis, proce-

De Octavis Sanctorum

FESTIVITATES sanctorum habentium Octavas, sunt he: sancti Andree, sancti Stephani, sancti Johannis Evangeliste, sanctorum Innocentium, sancti Johannis Baptiste, Apostolorum Petri et Pauli, Beati Dominici, sancti Laurentii, Assumptionis Beate Virginis, sancti Augustini, Nativitatis Beate Marie, sancti Martini. Preter istas Octavas nulle alie Octave sanctorum fiant, sive patronorum ecclesie, sive aliorum quorumcumque. Sic autem fiat Officium per Octavas sanctorum. Per omnes ferias infra Octavas sanctorum quando de Octavis agitur, ad matutinas invitorium sicut in suis locis notatum est, ymnus sicut in die, una tantum antiphona de festo super novem psalmos, prima die post festum dicitur prima antiphona de primo nocturno, secunda die secunda, et sic deinceps quot fuerint necessarie, versiculus et tria responsoria de festo secundum feriam. Est autem dividenda hystoria per ferias eo modo quo supra de dominicali hystoria est notatum. *Te Deum* cotidie dicatur, versiculus ante Laudes sicut in die. In Laudibus super psalmos prima antiphona Laudum, capitulum, ymnus, versiculus, de die, ad *Benedictus* antiphona, sicut est notata, Oratio sicut in die, ad Horas diei, antiphona, capitula, responsoria, versiculus, Oratio, de festo: excepto quod si festum fuit totum duplex, responsoria tamen non dicuntur cum Alleluia, infra Octavas. Ad Vesperas antiphona, psalmi, capitulum, hymnus, versiculus de festo, ad *Magnificat* antiphona, sicut est notata, Oratio de festo, cantus hymnorum sicut est notatus. Excipiuntur de predictis Octave Apostolorum Petri et Pauli et sancti

Andree. In Octava autem die ad Vesperas preecedentes psalmi de Octava, super psalmos prima antiphona Laudum de festo. Cetera fiant sicut in festo, servato modo festi simplicis. Excipiuntur Octava sancti Laurentii propter versus antiphonarum qui non dicuntur, et Octava Apostolorum Petri et Pauli, et Octava sancti Andree, sancti Stephani, sancti Johannis et sanctorum Innocentium. Octava etiam sancti Johannis Baptiste in secundis Vesperis habet propriam antiphonam ad *Magnificat*. Dominica vero infra Octavas fiat sicut de Octava die notatum est, nisi quod antiphone ad *Benedictus* et ad *Magnificat* de die festi non dicantur, si alie per Octavas notate sint. Excipitur Dominica infra Octavas Beati Augustini quando in Kalendis Septembris evenerit. Quando autem omelia Dominicali legitur in aliqua feria infra Octavas, fiat totum aliud Officium de Octavis.

De Memoriis Faciendis

PER totum annum quando propter festum vel Octavas, de Dominica non fit plenum Officium, semper facienda est de ipsa memoria Sabbato precedenti in Vesperis, et in ipsa die in Laudibus et in Vesperis, preterquam in vigilia Natalis Domini in Vesperis, et in die Natalis et Circumcisionis et deinceps quandocumque Dominica fuerit usque in crastinum Epyphanie exclusive. Excipitur Dominica infra Octavas Natalis Domini, de qua nichil faciendum est nisi in crastino sancti Thome, vel in die sancti Silvestri, et Dominice infra Octavas Epyphanie et Ascensionis, de quibus in Sabbato precedenti nulla est memoria facienda. Fiat etiam memoria de tempore per omnes ferias Adventus et Quadragesime et tribus diebus Rogationum quando festum simplex vel Maius in predictis temporibus occurrerit celebrandum, aliis autem temporibus per totum annum, de tempore per ferias nulla fiat memoria quando festum infra ebdomadam contigerit celebrari. Item de omnibus festis simplicibus et supra si non habuerint integre primas Vesperas vel secundis, memoria in utrisque Vesperis semper fiat. Excipitur festum commemorationis Beati Pauli, de quo in primis Vesperis nichil sit specialiter. Item de festo trium lectionum quando non habet plenum Officium, facienda est memoria sicut supra in rubrica de

ipso notatum est. Facienda est etiam memoria de sanctis de quibus in Kalendario est signatum, nisi quando de festo trium lectionum nichil fieret si eveniret. Quando autem infra quascumque Octavas non fit Officium de Octavas, facienda est de ipsis memoria, nisi in utrisque Vesperis et in Laudibus Assumptionis Beate Marie. Omnibus vero Sabbatis per totum annum fiat memoria de Beata Virgine, preterquam in Sabbato infra Octavas Natalis Domini, et in Sabbato Sancto Pasche et sequenti, et Sabbato ante festum Trinitatis, et preterquam in festis duplicibus et totis duplicibus, et in die Animarum, cum in Sabbato evenerint, et preterquam in Sabbatis in quibus de ipsa agitur in conventu, quando agitur de Octavis. Fiat etiam de ipsa memoria in Octava sancti Stephani in Laudibus et deinceps tam in Vesperis quam in Laudibus usque ad Vesperas Octavas Epyphanie inclusive, nisi in vigilia et in festo Epyphanie. De Cruce vero facienda est memoria cotidie per ebdomadam Pasche in Vesperis, et Sabbato in Albis, et ad Vesperas deinceps cotidie in Laudibus et in Vesperis usque ad Vesperas vigilie Ascensionis exclusive, nisi in Inventionem ipsius, et in festis totis duplicibus. De Beato autem Dominico fiat cotidie memoria per totum annum, nisi in vigilia Natalis Domini in Laudibus, et deinceps usque ad Octavam Epyphanie inclusive, et nisi in quarta feria post Ramos in Vesperis, et deinceps usque ad Dominicam in Albis inclusive, et in vigilia Pentecostes in Vesperis, et deinceps usque ad festum Trinitatis, et nisi in festis duplicibus et totis duplicibus, et infra Octavas eiusdem quando de ipsis agitur, et nisi in die Animarum in Laudibus.

De Ordine Memoriarum

MEMORIA de festo simplici et supra precedit memorias de Octavis et de Dominica, memoria vero de Octavas precedit memoriam de Dominica, precedit etiam memorias de Beata Virgine in sexta feria et Sabbato. Memoria vero de Dominica et memoria de Beata Virgine in sexta feria et Sabbato, precedit memorias trium lectionum, et festi habentis solam memoriam. Item memoria de Adventu et Quadragesima precedit memoria de Beata Virgine in sexta feria et Sabbato. Memoria autem de Beata Virgine in Adventu

precedit memorias ad sancto Andrea in sexta feria et Sabbato, et memorias Crucis in Paschali tempore, memoria vero de Cruce in Paschali tempore, fiat post omnes alias nisi post memoriam Beati Dominici, que omni tempore est post omnes alias nisi post memorias facienda nisi infra Octava ipsius. Quandocumque autem fuerit memoria facienda in Vesperis et in Laudibus, per antiphonam et versiculum et Orationem fiat.

De Festivitatibus Extraordinariis

FESTIVITATES sanctorum que sollemnes habentur in locis in quibus fratres commorantur, possunt ab eis sollemniter celebrari et cantari hystorie, et legende legi, licet in Kalendario ordinis non sunt scripte. Quorum tamen hystorie vel legende non sunt in antiphonariis et lectionariis ordinis, nec Orationes vel Officia in Missalibus inter alia inserenda, sed in fine librorum poni poterunt, vel in quaternis seorsum haberi. In martyrologio vero talium sanctorum nomina nisi alias ibi fuerint, in margine suo loco ponantur.

De Matutinis In Sero Post Completorium Dicendis

IN festo sancte Trinitatis et deinceps in omnibus festis duplicibus et totis duplicibus usque ad festum sancti Augustini inclusive, et in festo sancte Marie Magdalene, cantentur in sero post Completorium Matutine.

De Orationibus Et Vigiliis Sanctorum

IN omnibus festis sanctorum, nisi vigiliam habuerint, Oratio que dicitur in Vesperis precedentibus diem festum, dicenda est ipso die ad Laudes, Terciam, Sextam et Nonam, et ad secundas Vesperas diei, nisi festum fuerit trium lectionum quod non habet secundas Vesperas. In festis vero sanctorum habentium Missam in vigilia, Oratio que dicitur ad Missam, dicenda est ad primas Vesperas, nisi in festo sancti Andree quando transfertur, et nisi in vigilia Apostolorum Petri et Pauli. Oratio vero que dicitur in Laudibus diei, dicenda est ad Terciam Sextam et Nonam, et ad Vesperas diei. Sciendum autem quod nulla

vigilia sancti alicuius habet aliquid in Matutinis nec in Horis ante Vesperas nisi solam omeliam, propter quam tamen cum legenda fuerit, aliud Officium diei illius non mutatur, nisi quandoque in benedictionibus lectionum.

Que Requirenda Sint In Communi Sanctorum

NOTANDUM quo per totum annum omnia que in festis sanctorum in Ordinario vel in Antiphonario non inveniuntur signata, de communi sanctorum Paschalis temporis sive alterius sunt assumenda, et dicenda suis locis secundum quod ibi notata sunt, et competunt festivitatis de quibus agitur.

AD memoriam Beati Dominici per totum annum quando fuerit facienda, preterquam infra Octavas ipsius. Si in festo alicuius martyris vel infra Octavas, fiat memoria de alio martyre, tunc in Vesperis dicatur ad memoriam de secundo sanctorum, versiculus, secundi nocturni. In Laudibus vero dicatur versiculus trium nocturni. Eodem modo fiat de aliis sanctis.

AB Octavis Epyphanie usque ad Septuagesimam in omnibus Sabbatis, nisi festum simplex vel maius occurrerit, fiat in conventu Officium de Beata Virgine, hoc excepto quod quando Sabbatum primum post Octavam Epyphanie omnino vacaverit, faciendum est Officium feriale, secundum quod supra in rubrica ante Dominicam *Domine ne in ira* notatum est. Sic autem fiat. Quando vero propter aliquod predictorum intermittatur, tunc fiat de ea memoria in Vesperis et in Laudibus, preterquam in festis duplicibus et totis duplicibus, et in die Animarum. Quando autem predictum Officium fit in choro in Sabbatis, surgenda dicatur canticum Graduum hoc modo.

OFFICIUM cotidianum Beate Virginis totum dicitur extra chorum, preter Completorium. Consuevit autem dici inter duo signa horarum canonicorum, attendendum tamen quod quando Missa cantatur immediate post Primam, et Tercia continuatur Misse, nisi est dicenda Terce de Beata Virgine ante Primam diei, sed post Ter-

ciam. Similiter in Dominicis quando Nona dicuntur immediate post gratiarum actiones, si Vespere vel vigilie defunctorum, continuande fuerint None diei, Nona de Beata Virgine, dicitur post Vesperis vel Vigiliis defunctorum. Similiter in Quadragesima, non sunt dicende Vespere de Beata Virgine ante Nonam diei, sed post Vesperis, sive Nona et Vespere continuantur, seu Vespere post Missam dicantur. Ante omnes autem Horas dicatur *Ave Maria*, et qui incipit dicat usque *Dominus tecum* ita alte quod audiri possit, et alii sive unus sive plures prosequantur *Benedicta tu* et cetera. Intermittitur autem predictum Officium in vigilia Natalis Domini in Matutinis, et deinceps usque in crastinum post Octavam Epyphanie exclusive, et in quarta feria ante Cnema domini in Vesperis, et deinceps usque in secunda feriam post Octavam Pasche exclusive. Similiter in vigilia Pentecostes in Vesperis, et deinceps usque in secundam feriam post festum Trinitatis exclusive. Intermittitur etiam in omnibus festis duplicibus et totis duplicibus in primis Vesperis et deinceps usque in crastinum diei festi exclusive. Intermittitur etiam quandocumque fit de ea Officium in conventu. Si qui tamen in supradictis temporibus ex devotione dicere voluerint, per se et summis illud dicant.

De Officio Defunctorum

OFFICIUM defunctorum hoc modo agatur in conventu cum agendum fuerit singulis septimanis. Post Nonam diei Dominice sive alterius diei, vel post prandium tempore ieiunii, vel etiam post Vesperas preterquam in Quadragesima, si Priori melius videatur, dicantur Vespere per defunctis cum vigiliis. Poterunt tamen differi interdum vigilie usque post Vesperas diei quando Vespere defunctorum dicuntur post Nonam, si visum fuerit. Ipsi autem vigiliis continuantur Laudes semper cum vacaverit. Quod si non vacauerit, finito ultimo responsorio cum versibus, dicatur *Pater noster*. Deinde dicat sacerdos, *Et ne nos, V A porta inferi, Dominus vobiscum*, et Orationem *Fidelium*, Laudes autem dicantur post Matutinas. Ad Vesperas et ad vigiliis et ad Laudes qui dicit responsoria Horarum, incipiat primam antiphonam. Ceteras incipiant fratres in utroque choro secundum ordinem. In Vesperis

autem dum antiphone et psalmi dicuntur sedeant fratres. Post ultimi vero psalmos ad versum *Requiem eternam*, qui totus dicendus est ab illo choro cui competit, surgant, et stet chorus contra chorum quousque canticum *Magnificat*, cum sua antiphona finiatur. Deinde prosternant se fratres etiam si vigilie sint sollemnes, nisi festum fuerit. Quod si festum fuerit, inclinet chorus contra eorum. Et dicto *Pater noster*, dicatur legendo psalmi *Lauda Anima*, qui dicendus est totus a fratribus prostratis tempore prostrationum, a fratribus vero erectis tempore inclinationum, finito psalmo, ebdomadarius erectus et conversus ad altare dicat Orationes. Idem modus servetur in Laudibus post canticum *Benedictus*. In vigiliis autem et Laudibus sedeant fratres ad psalmos et antiphona, usque ad *Laudate Dominum* exclusive, Et dum tertia antiphona de nocturno dicitur, surgant. Dictoque versiculo, dicatur *Pater noster* more solito. Quo finito, sacerdos dicat, *Et ne nos*. Et responsorio *Sed libera*, non dicatur *Jube Domine*, sed incipiat lectio et fratres sedeant, lectiones autem in medio chori legende sunt, et eas legem debent, et cantare versus, responsorium qui per ebdomadam ad ea notati sunt, nisi cantor aliter ordinaverit. Quando versus responsorium cantantur ab uno, cantor incipiat singula responsoria. Quando vero a duobus, tunc illi incipiant responsorium, qui versum cantare debuerint. In vigiliis que semel in septimana fiunt, singula responsoria ab uno. In tribus vero anniversariis ordinis, tertium et sextum et nonum responsorium, per presenti autem fratre defuncto, responsoria omnia, a duobus cantentur. Emergentes vero vigilie fiant secundum quod prelato videbitur. Sunt autem semper faciende vigilie novem lectionem a fratribus in conventu sive extra ubicumque fuerint semel in ebdomada, nisi temporibus infra notatis, in quibus intermittere possint. Poterit autem in parvis conventibus legendo distince dici. Quando predictae vigilie fiunt, nonum responsorium sive dicendum fuerit ab uno sive a duobus, dicatur cum his terbus versibus, scilicet *Dies Illa, Tremens, Creator*. Dicto ultimo versu, cantor reincipiat responsorium *Libera*. Intermituntur autem predictae vigilie novem lectionem in omnibus Sabbatis, et in vigilia cuiuslibet festi, nisi trium fuerit lectionum. Item in festis duplicibus

et totis duplicibus in utrisque vesperis, et in vigilia Natlis Domini, et deinceps usque ad Octavam Epyphanie exclusive. Item in quarta feria Cenam Domini, et deinceps usque ad feriam secundam post Octavam Pasche exclusive. Item in vigilia Ascensionis, et deinceps usque ad Octavam ipsius exclusive. Item in vigilia Pentecostes et deinceps usque ad Dominicam post Trinitatem exclusive. Item per omnes Octavas, Si tamen presens defunctus fuerit, Officium vigiliarium per eo agi poterit, non tanem in die Natalis Domini, nec in die Cene, nec in Parascheve nisi in Sabbato Sancto, nisi in die Pasche, nisi in die Pentecostes. Quod si anniversarium quodcumque ordinis evenerit, vel per presenti defuncto, vel ex alia qualibet causa infra ebdomadam quocumque die fuerint predictae vigilie faciende, sufficit quod ille fiant, et ad alias in ipsa ebdomada non teneantur fratres. Vigilie vero trium lectionum dicende sunt ab ebdomadario presentis ebdomade, cum diacono et subdiacono, et fratre qui scriptus est ad Missam pro defunctis. Poterunt et alii qui voluerint interesse. Sunt autem semper faciende, nisi in Sabbatis et in vigilia cuiuslibet festi nisi trium fuerit lectionum, et nisi in festis duplicibus et totis duplicibus, in utrisque Vesperis, et nisi in vigilia Natalis Domini et deinceps usque ad Octavam Epyphanie exclusive, et nisi in quarta feria post Ramos Palmarum, et deinceps usque ad Octavam Pasche exclusive, et nisi in vigilia Pentecostes, et deinceps usque in crastinum Trinitatis exclusive. Quando igitur dicende fuerint, tempore ieiunii extra Quadragesimam post Vesperas post gratias. In Quadragesima vero post gratias, quando bis comeditur post cenam vel post Nonam, cum Vesperis et Laudibus, dicantur, et ebdomadarius Officium incipiat et compleat. Si qui vero eorum qui interesse tenentur, quacumque vasa non interfuerint, nihilominus predictas vigilias dicere teneantur. Psalmi autem et lectiones et responsoria, dicantur hoc modo. In Dominica et in quarta feria, dicantur psalmi primi nocturni, cum suis antiphonis et versiculo et lectionibus et responsoriis. In secunda quinta feria, dicantur psalmi secundu nocturni cum suis antiphonis et versiculo et lectionibus et responsoriis. In tertia vero et sexta feria, dicantur psalmi tercii nocturni similiter cum suis antiphonis et versiculo et lectionibus et responsoriis. In

ultimo autem responsorio dicatur tantum primus versus, scilicet *Dies Illa*, post resumptionem vero responsorium non repetatur, sed resumptio usque in finem dicatur. Quod si festum intervenerit, nihilominus in feriis singulis predictus ordo servetur. Hoc autem ordine dicantur Orationes in vigiliis defunctorum, Pro Presenti sive per uno defuncto, si episcopis fuerit, prima Oratio dicatur *Deus qui inter apostolicos*, si alius *Inclina*. Si vero femina: *Quesumus Domine*, Secunda *Deus venie*: tertia *Fidelium*. Pro Fratribus Familiantibus et benefactoribus, prima *Deus venie*, secunda *Deus qui nos patrem*, tertia *Fidelium*. In Omni Anniversario, prima *Deus indulgentiarum*, secunda *Deus venie*, tertia *Fidelium*. Si simul evenierint obitus et anniversarium: dimittatur *Deus venie*, et prima Oratio dicatur Pro Presenti defuncto, secunda Pro Anniversario, tertia non mutatur. In vigiliis autem trium lectionum, dicatur prima *Deus venie*, secunda *Deus qui nos patrem*, tertia *Fidelium*.

De Antiphona Cantanda Post Completorium Ad Recommendandum Ordinem Et Fratres Beate Virginis

OMNI tempore preterquam in quarta et quinta et sexta feria ante Pascha, cantetur post Completorio antiphona *Salve Regina*, vel *Ave Regina*, incipienda a duobus cantoribus, vel ab aliis duobus quibus iniunctum fuerit a cantore, in medio chori in duplicibus et totis duplicibus, aliis vero diebus ab uno cui iniunctum fuerit stante in sede sua verso vultu ad altare. Dum autem inchoatur antiphona, fratres omnes preter incipientem quando ab uno, vel incipientes quando a duobus, et preter ceroferarios absque prostratione flectant genua, chorius contra chorum, stantes flexius genibus quousque cantatum sit *Salve*, vel *Ave*, et tunc se erigentes, exeant processionaliter ad ecclesiam exteriorem, precedentibus duobus qui notati sunt ad acolitatum in Missa, cum candelaberis et cereis in superpeliciis sine capitiis. Qui ante inceptionem antiphone venientes ante gradus presbyterii, et inclinantes, stare debent ibidem, quousque fratres alii se erexerint, et tunc iterum inclinantes precedant in processione. Omnes autem fratres egrediendo inclinent ante creucem que est inter chorum et ec-

clesiam laycorum. Dum cantatur antiphona aspergatur aqua benedicta ab ebdomadario, fratre qui dicit responsoria horarum, vel si ipse impeditur fuerit aut absense alio cui iniunctum fuerit a cantore, aquam benedictam post ebdomadarium deferente, predicta vero genuum flexio, non fiat extra chorum. Finita antiphona, ceroferarii dicant *Ÿ*. *Dignare me*, addentes *Alleluia* tempore Paschali, et dicatur eo modo quo dicuntur versiculi ad memorias. Dicto versiculo ebdomadarius subiungat *Oremus* et Orationem *Concede nos*, eo modo quo dicuntur Orationes ad Horas. Finito Oratione, dicatur *Fidelium anime*. Quo dicto si extranei interfuerint intret fratres chorum, et ibi dicant *Pater Noster* et *Credo* in locis suis cum consueris inclinationibus seu prostrationibus. Si vero extranei non interfuerint, dicant extra. Ceroferarii tamen semper dicto *Fidelium* inclinantes, statim revertantur ad sacristiam, dicentes *Pater Noster* et *Credo* in eundo. Quod si locus exterior non est aptus ad processionem vel si fratres fuerint pauci notabiliter, non oportet exire extra, sed in choro fiant omnia, ceroferariis tamen secundum modum supradictum stantibus ante gradus presbyterii. Ubi autem fuerint extranei in ecclesia, quando aliqui fratres remanserint a Completorio, fiat signum circa finem Completorii ut veniant ad processionem quia Completorio remanserint.

De Disciplinis Recipiendis Post Completorio

TEMPORE quo fiunt prostrationes in Completorio, et etiam in Paschali tempore, diebus illius in quibus fierent, si essent extra tempus Paschale, recipiende sunt discipline: dicto *Pater Noster* et *Credo*, in loco ubi hec dicuntur si sit aptus ad hoc, vel in alio aptiore secundum ordinationem Prioris. Ne autem occasione preparationis ad huiusmodi disciplinas, prostrationes vel inclinationes impediuntur, poterit fratres dissolvere tunicas circa findem antiphone. Finito *Pater Noster* et *Credo*, fratres preparantes se deponendo supriorem partem tunicarum, dicant *Confiteor*. Quo dicto, ebdomadarius stans in medio, subiungat *Misereatur*. Deinde incipiat psalmos *Miserere*, et conventus eum prosequatur hoc modo, quod ebdomadarius solus dicant unum versum, et totus conventus dicat alium. Post psalmos dicto

Gloria, subiungatur comuniter ab omnibus, *Kyrie eleison*, *Christe eleison*, *Kyrie eleison*, *Pater noster*. Quo finito subiungat ebdomadarius, *Et ne nos, V̄. Salvos fac, Dominus vobiscum, Oremus, Deus cui proprium*. Dum autem psalmus et versiculus et Oratio dicuntur, circueat ebdomadarius dando disciplinas, incipiendo a dexteris in superiori parte chori, et descendendo, deinde proseguendo in sinistro, et incipiendo ab inferiori. Nec debet pausare quousque compleverit psalmos cum versiculo et Oratione predictis. Quilibet autem frater postquam ille qui dat disciplinas non est reversurus ad eum ad dandum iterum disciplinam, potest reponere vestes suas. Debet tamen remanere prostratus, quousque Oratio sit finita. Sit vero conventus adeo magnus fuerit quod frater unus cito non possit eum expedire, ebdomadarius precedentis septimane adiungatur, qui proseguatur hoc Officium cum ebdomadario presenti, et incipiat in sinistro choro a parte inferiori, predicto modo circuendo, ita quod uterque semel tantum circueat. Provideat autem sacrista, quod in certo loco semper inveniantur virge pro disciplinis, ita in promptu quod propter earum defectum non contingat conventum moram contrahere in expectando. Vt autem ille qui dedit disciplinas, et ceroferarii et alii qui ex debito tenentur ad aliquas disciplinas, vel ex devotione plures volunt recipere, possint adhuc recipere disciplinas, ebdomadarius suam precedens ebdomadam, vel alius cui cantor dixerit, si aliquis ex istis defuerit: dare potest disciplinas secundum predictum modum, in aliquo alio loco sequestri ad hoc apto.

De Oratione Pro Capitulo Generali Et Per Pergentibus Ad Illud

DIE lune post Octavam Pasche, et deinceps usque ad sextam feriam ante Pentecosten inclusive, omni die nisi sit festum totum duplex, finito *Pater noster* quod dicitur post Nonam, vel post Officium mortuorum si fiat a conventu immedate post Nonam, dicatur Psalmi *Ad te levavi* ab utroque choro alternatim cum *Gloria Patri*, cantore ex parte ebdomadarium incipiendte, postea, antiphona *Veni Sancte Spiritus*. Deinde *Kyrie*, *Christe eleison*, *Kyrie*, *Pater noster*. Quo dicto, subiungat ebdomadarius legendo, *Et ne nos, V̄. Emitte spiritum, V̄. Salvos fac, Dominus vobis-*

cum, Oremus, Deus qui corda, Adesto domine super nostris, et terminentur sub uno *Per Christum*. Fratres vero qui non sunt in choro, nichilominus dicere debent idem.

De Pretiosa

CUM in choro dicendum fuerit Pretiosa, perunitatis que de Martyrologio prenuntianda sunt, subiungat ebdomadarius stans versus ad chorum, *V̄. Pretiosa est*, et conventus surgens respondeat *Mors sanctorum*. Deinde ebdomadarius absque *Dominus vobiscum* et absque *Oremus* subiungat orationem, *Sancta Maria*. Qua finita et responso *Amen*, dicat *V̄, Deus in adiutorium*, responso, *Domine ad adiuvandum, Deus in adiutorium, Domine ad adiuvandum, Deus in adiutorium, Domine ad adiuvandum*, postea dicatur comuniter *Gloria Patri*, *Sicut erat, Kyrie eleison*, et subiungatur secreto *Pater noster*. Deinde dicat ebdomadarius *Et ne nos, V̄. Respice domine in servos tuos*, postea sine *Dominus vobiscum*, et sine *Oremus* subiungat orationem *Dirigere et sanctificare*. Qua finita et dicto *Jube domne* ab illo qui legit Kalendas, si legendum fuerit de Evangelio, ebdomadarius det benedictionem, *Divinum auxilium*, si vero de constitutionibus: detur benedictio *Regularibus discipulis*, fratres qui extra conventum sut, si Evangelium proprium in promptu non habuerint, dicant, *Secundum Johannem, In principio erat verbum* et cetera, usque *sine ipso factum est nichil*. De constitutionibus vero dicatur lectio *Quoniam ex precepto regule etc.*, usque *uniformes in observantiis canonice religionis inveniamur*. Deinde dicto *Commemoratio fratrum etc.*, prelatus vel si ipse defuerit ebdomadarius dicat *Requiescant in pace*, et responso a conventu *Amen*: cantor vel succentor secundum quod ebdomada fuerit incipiat psalmo *Laudate dominum omnes gentes*. Quo dicto alternatim ab utroque choro cum *Gloria Patri* subiungat ebdomadarius, *V̄. Ostende nobis, Dominus vobiscum, Oremus, Actionas nostras*. Deinde prelatus, vel si ipse defuerit, ebdomadarius dicat *adiutorium*, postea *fidelium anime*. Quando autem in capitulo dicendum fuerit, si sermo fuerit faciendus, et extranei interesse debuerint, omnia fiant et terminentur antequam sermo fiat, sicut supra notatum est, excepto quod qui tenet capitulum, dicto

Requiescant in pace, dicet *Benedicite*, et responso *Dominus*, incipiet psalmo *Laudate*, Si autem extranei non debuerint interesse, dicto *Benedicite*, et propositis siqua voluerit proponere qui tenet capitulum dicat, *Surgat qui debet facere sermonem*, et ille surgens veniat ante eum, et flexis genibus et inclinato capite, petat benedictionem diendo *Jube domine*, et detur benedictio *Dominus sit in corde tuo etc.* Qua recepta, vadat ad locum ubi facientes sermonem esse consueverunt, finito sermone, qui tenet capitulum incipiat psalmo *Laudate* cetera que sequuntur fiant ut predictum est. Si vero culpe fuerint audiende fiat orationes pro benefactoribus hoc modo. Dicto *Benedicite* ut supra, si recitanda fuerint beneficia recitentur. Deinde recommendatis quos recommendare habuerit vel voluerit qui tenet capitulum, surgendo sine *Oremus* dicat orationem *Retribuere dignare*, et tunc omnes surgant, responso post orationem *Amen*, cantor vel succentor secundum quod ebdomada fuerit, incipiat psalmo *Ad te levavi*, et conventus ipsum prosequatur et sequentem dicendo versus alternatim, finito psalmo *Ad te levavi* cum *Gloria patri* et *Sicut erat*, subiungatur psalmo *De profundis* terminandus per *Requiem eternam*, Postea communiter dicatur *Kyrie eleison*, et *Pater noster* secreto. Quo finito, subiungat ebdomadarius, *Et ne nos. V. Oremus pro domino papa, V. Salvos fac, Requiescant in pace, Dominus vobiscum, Oremus, Oratio Omnipotens sempiterne deus qui facis, Oratio, Pretende, Oratio, Fidelium*, predictae autem tres orationes dicantur eo modo quo dicuntur orationes ad horas, sub uno *Oremus*, et terminentur sub uno *Qui vivis et regnas per omnia, etc.*

Januarius

habet dies. xxxi. luna. xxx.

Aureus numer.		Kal.		
iii	A		1	Circumcisio domini. duplex.
	b	iiii	2	Oct. Sancti Stephani.
xj	c	iii	3	Oct. Sancti Johannis. Incipit Quartus Embolismus.
	d	ii	4	Oct. Sanctorum Innocentium.
xix	e	Nonis	5	
viii	f	viii	6	Epiphania Domini. totum duplex.
	g	vii	7	Claves. lxx.
xvi	A	vi	8	
v	b	v	9	
	c	iiii	10	Pauli Heremite. memoria.
xiii	d	iii	11	
ii	e	ii.	12	
	f	Idibus.	13	Oct. Epiphanie. simplex. Hylarii et Remigii. memoria.
x	g	xix	14	Felcis presbiteri et confessoris. iii. lect.
	A	xviii	15	Mauri abbatis. iii. lect.
xviii	b	xvii	16	Marcelli pape et martyris. iii. lect.
vii	c	xvi	17	Anthonii abbatis. iii. lect.
	d	xv	18	Prisce virginis et martyris. iii. lect. Sol in aquario. Initium lxx.
xv	e	xiv	19	
iiii	f	xiii	20	Fabiani et Sebastiani martyres. simplex.
	g	xii	21	Agnetis virginis et martyris. simplex.
xii	A	xj	22	Vincentii martyris. semiduplex.
j	b	x	23	Emerentiane virginis et martyris. memoria.
	c	ix	24	
ix	d	viii	25	Conversio sancti Pauli. semiduplex.
	e	vii	26	
xvii	f	vi	27	Juliani episcopi et confessoris. memoria.
vi	g	v	28	Agnetis secundo. iii. lect. Claves xl.
	A	iiii	29	
xiv	b	iii	30	
iii	c	ii	31	

Hore noctis. xvj. Diei. viii.

Februarius

habet dies. xxviii. luna. xxix.

Aureus numer.				
	d	Kal.	1	Ignatii episcopi et martyr. memoria. Finis. iiii. embolismi.
xj	e	iiii	2	Purificatio sancte Marie virginis. totum duplex.
xix	f	iii	3	
viii	g	ii	4	
	A	Nonis	5	Agathæ virginis & martyris. sex capparum.
xvi	b	viii	6	
v	c	vii	7	Dorotheæ virginis & martyris. sex capparum.
	d	vi	8	
xiii	e	v	9	
ii	f	iiii	10	
	g	iii	11	
x	A	ii	12	Eulaliæ virginis Barchinonensis. novem lectionum.
	b	Idibus.	13	
xviii	c	xvi	14	Kalendas Martii.
vii	d	xv	15	Sol in piscibus.
	e	xiv	16	
xv	f	xiii	17	
iiii	g	xii	18	
	A	xj	19	
xii	b	x	20	
j	c	ix	21	
	d	viii	22	Cathedra Sancti Petri. sex capparum.
ix	e	vii	23	
	f	vi	24	MATHLÆ Apostoli. sex capparum.
xvii	g	v	25	
vi	A	iiii	26	
	b	iii	27	
xvi	c	ii	28	

Locus bissexti in anno bissextili quacumque die evenit Festum sancti Mathiæ in tali ieiunetur Vigilia eius, & in sequenti die celebretur, & servetur Festum; et si Sabbato evenit, ipso Sabbato celebretur et ieiunetur Vigilia eius, et servetur in sequenti die Dominico.

MARTIUS.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 12.
dies vero 12.

Aureus numer.		Kal.		
iii	d		1	
	e	vi	2	
xj	f	v	3	Hemeterii & Celedonii martyrum. quatuor capparum.
	g	iiii	4	
xix	A	iii	5	
viii	b	ii	6	
	c	Nonis	7	
xvi	d	viii	8	
v	e	vii	9	
	f	vi	10	
xiii	g		11	
ii	A	iv.	12	
	b	iii	13	
x	c	ii	14	
	d	Idibus.	15	
xviii	e	xvii	16	Kalendas Aprilis.
vii	f	xvi	17	
	g	xv	18	
xv	A	xiv	19	
iiii	b	xiii	20	
	c	xii	21	
xii	d	xj	22	
j	e	x	23	
	f	ix	24	
ix	g	viii	25	
	A	vii	26	
xvii	b	vi	27	
vi	c	v	28	
	d	iiii	29	
xiv	e	iii	30	
iii	f	ii	31	

APRILIS.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.			
	g	Kal.	1
xj	A	iiii	2
	b	iii	3
xix	c	ii	4
viii	d	Nonis	5
xvi	e	viii	6
v	f	vii	7
	g	vi	8
xiii	A	v	9
ii	b	iiii	10
	c	iii	11
x	d	ii	12
	e	Idibus.	13
xviii	f	xviii	14
vii	g	xvii	15
	A	xvi	16
xv	b	xv	17
iiii	c	xiv	18
	d	xiii	19
xii	e	xii	20
j	f	xj	21
	g	x	22
ix	A	ix	23
	b	viii	24
xvii	c	vii	25
vi	d	vi	26
	e	v	27
xiv	f	iiii	28
iii	g	iii	29
	A	ii	30

Kalendas Maii.
Sanctæ Engratiæ, vel decem & octo martyrum.

MAJUS.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 8.
dies vero 16.

Aureus numer.				
xj	b	Kal.	1	Torquati & comitum eius Episcoporum. novem lectionum.
	c	vi	2	Felicis Diaconi Hispalensis. novem lectionum.
xix	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis. sex capparum.
viii	e	iiii	4	
	f	iii	5	
xvi	g	ii	6	
v	A	Nonis	7	
	b	viii	8	
xiii	c	vii	9	
ii	d	vi	10	
	e	v	11	
x	f	iiii	12	
	g	iii	13	
xviii	A	ii	14	
vii	b	Idibus.	15	
	c	xvii	16	Kalendas Junii.
xv	d	xvi	17	
iiii	e	xv	18	
	f	xiv	19	
xii	g	xiii	20	Sanctorum Cyriaci & Paulæ martyrum.
j	A	xii	21	
	b	xj	22	
ix	c	x	23	
	d	ix	24	
xvii	e	viii	25	
vi	f	vii	26	
	g	vi	27	
xiv	A	v	28	
iii	b	iiii	29	
	c	iii	30	
xj	d	ii	31	

JUNIUS.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 6.
dies vero 18.

Aureus numer.				
	e	Kal.	1	
xix	f	iiii	2	
viii	g	iii	3	
xvi	A	ii	4	
v	b	Nonis	5	
	c	viii	6	
xiii	d	vii	7	
ii	e	vi	8	
	f	v	9	
x	g	iiii	10	
	A	iii	11	
xviii	b	ii	12	
vii	c	Idibus.	13	
	d	xviii	14	Kalendas Julii.
xv	e	xvii	15	
iiii	f	xvi	16	
	g	xv	17	Adriani atque Nataliae. novem lectionum.
xii	A	xiv	18	
j	b	xiii	19	Gervasii & Protasii martyrum. novem lectionum.
	c	xii	20	
ix	d	xj	21	
	e	x	22	
xvii	f	ix	23	Dominica pro adventu Sancti Joannis Baptistae.
vi	g	viii	24	Nativitas sancti Joannis Baptistae. sex capparum.
	A	vii	25	
xiv	b	vi	26	
iii	c	v	27	Sancti Zoili martyris.
	d	iiii	28	
xj	e	iii	29	Apostolorum Petri & Pauli. sex capparum.
	f	ii	30	

JULIUS.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 8.
dies vero 16.

Aureus numer.				
xix	g	Kal.	1	
viii	A	vi	2	
	b	v	3	
xvi	c	iiii	4	
v	d	iii	5	
	e	ii	6	
xiii	f	Nonis	7	
ii	g	viii	8	
	A	vii	9	
x	b	vi	10	
	c	v	11	
xviii	d	iiii	12	Sanctæ Martianæ Virginis. novem lectionum.
vii	e	iii	13	
	f	ii	14	
xv	g	Idibus.	15	
iiii	A	xvii	16	Kal. Augusti. Justæ & Rufinæ virginum & martyrum. quatuor capparum.
	b	xvi	17	
xii	c	xv	18	
j	d	xiv	19	
	e	xiii	20	
ix	f	xii	21	Sperati vel comitum eius. novem lectionum.
	g	xj	22	
xvii	A	x	23	
vi	b	ix	24	Christinæ virginis & martyris. novem lectionum.
	c	viii	25	Christophori & comitum eius martyrum. novem lectionum.
xiv	d	vii	26	
iii	e	vi	27	
	f	v	28	
xj	g	iiii	29	
xix	A	iii	30	Sancti Cucufati martyris.
	b	ii	31	

AUGUSTUS.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.		Kal.		
viii	c		1	Felicis martyris. novem lectionum.
xvi	d	iiii	2	
v	e	iii	3	
	f	ii	4	
xiii	g	Nonis	5	
ii	A	viii	6	Sanctorum Justi & Pastoris martyrum.
	b	vii	7	
x	c	vi	8	
	d	v	9	
xviii	e	iiii	10	Sancti Laurentii martyris. sex capparum.
vii	f	iii	11	
	g	ii	12	
xv	A	Idibus.	13	Hyppolyti Martyris. quatuor capparum.
iiii	b	xix	14	Kalendas Septembris.
	c	xviii	15	ASSUMPTIO SANCTÆ MARLÆ. sex capparum.
xii	d	xvii	16	
j	e	xvi	17	
	f	xv	18	
ix	g	xiv	19	
	A	xiii	20	
xvii	b	xii	21	
vi	c	xi	22	
	d	x	23	
xiv	e	ix	24	Bartholomæi Apostoli. sex capparum.
iii	f	viii	25	Genesii martyris. novem lectionum.
	g	vii	26	Gerontii Episcopi. novem lectionum.
xj	A	vi	27	
xix	b	v	28	Augustini Episcopi & Doctores. sex capparum.
	c	iiii	29	
viii	d	iii	30	
	e	ii	31	

SEPTEMBER.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 12.
dies vero 12.

Aureus numer.		Kal.		
xvi	f		1	
v	g	iiii	2	
	A	iii	3	
xiii	b	ii	4	
ii	c	Nonis	5	
	d	viii	6	
x	e	vii	7	
	f	vi	8	
xviii	g	v	9	
vii	A	iiii	10	Officium ieiuniorum Kalendarum Septembrium ante festum Sancti Cypriani observatur his tribus diebus.
	b	iii	11	
xv	c	ii	12	
iiii	d	Idibus.	13	Kalendas Octobris. Cypriani. novem lectionum.
	e	xviii	14	
xii	f	xvii	15	Euphemiæ virginis & martyris. novem lectionum.
j	g	xvi	16	
	A	xv	17	
ix	b	xiv	18	
	c	xiii	19	
xvii	d	xii	20	Matthæi Apostoli. sex capparum.
vi	e	xj	21	
	f	x	22	
xiv	g	ix	23	Decollatio Sancti Joannis Baptistæ. sex capparum.
iii	A	viii	24	
	b	vii	25	
xj	c	vi	26	
xix	d	v	27	
	e	iiii	28	Michaelis Archangeli. sex capparum.
viii	f	iii	29	Hieronymi Presbyteri & Confessoris. sex capparum.
	g	ii	30	

OCTOBER.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 14.
dies vero 10.

Aureus numer.				
xvi	A	Kal.	1	Sanctorum Verissimi, Maximæ, & Juliæ martyrum.
v	b	vi	2	
xiii	c	v	3	
ii	d	iiii	4	
	e	iii	5	
x	f	ii	6	
	g	Nonis	7	
xviii	A	viii	8	
vii	b	vii	9	
	c	vi	10	
xv	d	v	11	
iiii	e	iiii	12	
	f	iii	13	Sanctorum Fausti, Januarii & Martialis martyrum.
xii	g	ii	14	
j	A	Idibus.	15	
	b	xvii	16	Kalendas Novembris.
ix	c	xvi	17	Sanctorum Cosmæ & Damiani martyrum.
	d	xv	18	Luæ Evangelistæ. sex capparum.
xvii	e	xiv	19	
vi	f	xiii	20	
	g	xii	21	
xiv	A	xj	22	
iii	b	x	23	Servandi & Germani martyri. novem lectionum.
	c	ix	24	
xj	d	viii	25	
xix	e	vii	26	
	f	vi	27	Vincentii & Sabinæ & Chrystetæ martyrum. sex capparum.
viii	g	v	28	Apostolorum Simonis & Judæ. sex capparum.
	A	iiii	29	
xii	b	iii	30	Sancti Marcelli martyris.
v	c	ii	31	

NOVEMBER.

HABET DIES 30. LUNA 29. NOX HABET HORAS 10.
dies vero 14.

Aureus numer.				
	d	Kal.	1	
xiii	e	iiii	2	
ii	f	iii	3	
	g	ii	4	
x	A	Nonis	5	
	b	viii	6	
xviii	c	vii	7	Officium ieiuniorum Kalendarum Novembreium ante festum Sancti Martini observatur his tribus diebus.
vii	d	vi	8	
	e	v	9	
xv	f	iiii	10	
iiii	g	iii	11	Martini Episcopi & Confessoris. sex capparum.
	A	ii	12	Æmiliani Abbatis. novem lectionum.
xii	b	Idibus.	13	
j	c	xviii	14	Kalendar Decembris.
	d	xvii	15	
ix	e	xvi	16	
	f	xv	17	Aciscli & Victoriæ martyrum. novem lectionum.
xvii	g	xiv	18	Sancti Romani martyris.
vi	A	xiii	19	Sancti Crispini Episcopi & Confessoris. novem lectionum.
	b	xii	20	
xiv	c	xj	21	
iii	d	x	22	Cæciliæ virginis & martyris. sex capparum.
	e	ix	23	Clementis Papæ & martyris. sex capparum.
xj	f	viii	24	
xix	g	vii	25	
	A	vi	26	
viii	b	v	27	
	c	iiii	28	
xvi	d	iii	29	Saturnini martyris. sex capparum.
v	e	ii	30	Sancti Andreæ Apostoli. sex capparum.

DECEMBER.

HABET DIES 31. LUNA 30. NOX HABET HORAS 16.
dies vero 8.

Aureus numer.				
xiii	f	Kal.	1	
ii	g	iiii	2	
	A	iii	3	
x	b	ii	4	Barbaræ virginis & martyris. sex capparum.
	c	Nonis	5	
xviii	d	viii	6	Sancti Nicolai Episcopi & martyris. sex capparum.
vii	e	vii	7	
	f	vi	8	
xv	g	v	9	Leocadiæ virginis. sex capparum.
iiii	A	iiii	10	Eulaliæ virginis. sex capparum.
	b	iii	11	
xii	c	ii	12	Eugeniæ virginis & martyris.
j	d	Idibus.	13	
	e	xix	14	Kalendas Januarii. Justi & Abundi martyrum. novem lectionum.
ix	f	xviii	15	
	g	xvii	16	
xvii	A	xvi	17	
vi	b	xv	18	ANNUNTIATIO SANCTÆ MARLÆ VIRGINIS. sex capparum.
	c	xiv	19	
xiv	d	xiii	20	
iii	e	xii	21	Thomæ Apostoli. sex capparum.
	f	xj	22	
xj	g	x	23	
xix	A	ix	24	
	b	viii	25	Nativitas Domini nostri Jesu Christi. sex capparum.
viii	c	vii	26	Stephani martyris. sex capparum.
	d	vi	27	Joannis Apostoli & Evangelistæ. sex capparum.
xvi	e	v	28	Sanctorum Innocentum. sex capparum.
v	f	iiii	29	Jacobi Fratris Domini. sex capparum.
	g	iii	30	Jacobi Fratris Apostoli & Evangelistæ. sex capparum.
xiii	A	ii	31	Columbæ virginis. novem lectionum.

Dominica prima in Adventu et in sequentibus. In primo nocturno. Anthiphona.

Ant. Scientes.

Dominica prima post Octavas Epiphanie et in sequentibus usque ad Dominicam in Passione. **Ant.**

Ant. Servite.

Dominica in Passione et sequenti. Antiphona.

Ant. Quid molesti.

Dominica prima post Trinitatem et in sequentibus usque ad Adventum. Anthiphona.

Ant. Pro fidei.

BEÁTUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, † et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas eius, * et in lege eius meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium eius non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciat, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem proiicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in iudício: * neque peccatóres in concílio iustórum.

Quóniam novit Dóminus viam iustórum: * et iter impiórum períbit.

QUARE fremuérunt Gentes: * et pópuli meditati sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum eius.

Dirumpámus víncula eórum: * et proiciámus a nobis iugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius, * prædicans præceptum eius.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie genui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possesióem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et nunc, reges, intelligíte: * erudímini, qui iudicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via iusta.

Cum exárserit in brevi ira eius: * beáti omnes qui confidunt in eo.

DÓMINE quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsus me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo eius.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exsurxí, quia Dóminus suscepit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exsúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

CUM invocárem exaudivit me Deus iustítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratióem meam.

Fílii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitátem et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: † quæ dicitis in córdibus vestris, * in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium iustítiæ, † et speráte in Dómino. * Multi dicunt: quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam et requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

VERBA mea áuribus pèrcipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit iuxta te malignus: * neque permanébunt iniústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinem et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in iustítia tua: * propter inimícos meos dirige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlcrum patens est guttur eórum, † linguis suis dolóse agébant, * iúdica illos, Deus.

Décidant a cogitatióibus suis, † secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exsultábunt: et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: * quóniam tu benedíces iusto.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

DÓMINE, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, † lavábo per singulas noctes lectum meum: * lácrimis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me, omnes, qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudivit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudivit Dóminus deprecationem meam, * Dóminus oratióem meam suscepit.

Erubéscant, et conturbéntur vehementer omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Ant. Servite domino in timore, et exultate ei cum tremore.

Ant. Domine.

Ant. Pro fidei meritis vocitatur iure beatus legem qui domini meditatur nocte dieque.

Ant. Iuste deus.

DÓMINE, Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et libera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine, Deus meus, si feci istud. * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * decídam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, † et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exsúrge, Dómine, in ira tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exsúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus iúdicat pópulos.

Iúdica me, Dómine, secúndum iustítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et díriges iustum, * scrutans corda et renes Deus.

Iustum adiutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus iudex iustus, fortis, et pátiens: * numquid iráscitur per singulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis: * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit iniustítiam: * concépit

dolorem, et péperit iniquitatem.

Lacum apéruit, et effódit eum: * et incidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor eius in caput eius: * et in vérticem ipsíus iníquitas eius descéndet.

Confitébor Dómino secúndum iustítiam eius: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

DÓMINE, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cælos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo quod memor es eius? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, † glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subiecísti sub pédibus eius, * oves et boves univérsas: însuper et pécora campi.

Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perám-
bulant sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

CONFITÉBOR tibi, Dómine, in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exsultábo in te: * psallam nómini tuo, Altíssime.

In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.

Quóniam fecísti iudícium meum et causam meam: * sedísti super thronum, qui iúdicas iustítiam.

Increpásti Gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sáeculum sáeculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem: * et civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu: * et Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in iudicio thronum suum: * et ipse iudicábit orbem terræ in æquitáte, iudicábit pópulos in iustítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adiútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia eius:

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.

Miserére mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exsultábo in salutári tuo: * infixæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.

In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus iudícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes Gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem obliuio erit páuperis: * patientia páuperum non períbit in finem.

Exsúrge, Dómine, non confortétur homo: * iudicéntur Gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos: * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.

Ut quid, Dómine, recessísti longe, * despicias in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ: * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secúndum multitudínem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu eius: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur iudícia tua a fácie eius: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: * Non movébor a generatióne in generatióne sine malo.

Cuius maledictiόne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua eius labor et dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis: * ut interfíciat innocéntem.

Oculi eius in páuperem respíciunt: * insidiá-
tur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem: * rápere páuperem, dum átrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cum dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus, * avértit fáciem suam ne vídeat in finem.

Exsúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem et dolórem considéras: * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adiútor.

Cóntere bráchium peccatóris et malígni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, et in sáeculum sáeculi: * períbítis, Gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudivit Dóminus: * præparatióem cordis eórum audivit auris tua.

Iudicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

IN Dómino confído: † quómodo dícitis ánimæ meæ: * Trásmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, † paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * iustus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes eius.

Oculi eius in páuperem respíciunt: * pálpebræ eius intérrógant filios hóminum.

Dóminus intérrógat iustum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam iustus Dóminus, et iustítias diléxit: * æquitátem vidit vultus eius.

Ant. Domine deus meus in te speravi.

Ant. Tu Domine.

Ant. Iuste deus iudex fortis patiensque benignus in te sperantes muni miserando fideles.

Ant. Surge.

SALVUM me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes a filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.

Qui dixerunt: Linguam nostram magnificábitur, † lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, et gémitum páuperum, * nunc exsúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argéntum igne examinátum, probátum terræ purgátum séptuplum.

Tu, Dómine, servábis nos: et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ípii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti filios hóminum.

USQUEQUO, Dómine, obliviscéris me in finem? * úsquequo avértis fáciem tuam a me?

Quámdu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me, Dómine, Deus meus.

Illúmina óculos meos ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exsultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exsultábit cor meum in salutári tuo: † cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus. Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cælo prospéxit super filios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sépúlcrum patens est guttur eórum: † linguis suis dolóse agébant * venénium áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum ságuinem.

Contritio et infelicitas in viis eorum, † et viam pacis non cognoverunt: * non est timor Dei ante oculos eorum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam sicut escam panis?

Dominum non invocaverunt, * illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Dominus in generatione iusta est, † consilium inopis confudistis: * quoniam Dominus spes eius est.

Quis dabit ex Sion salutare Israël? * cum averterit Dominus captivitatem plebis suae, exultabit Iacob, et laetabitur Israël.

DÓMINE, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * et operatur iustitiam:

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus: * timentes autem Dominum glorificat:

Qui iurat proximo suo, et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec: * non movebitur in aeternum.

Ant. Scientes quia hora est iam nos de somno surgere nunc enim propior est nostra salus quam cum credidimus nox precessit dies autem appropinquavit.

Ant. Hora est.

Ant. Quid molesti estis huic mulieri opus enim bonum operata est in me.

Ant. Mittens.

Ant. Tu Domine servabis nos et custodies nos.

Ant. Bonorum.

Ant. Surge et in eternum serva munimine sacro custodique tuos astripotens famulos.

Ant. Nature.

CONSERVA me, Domine, quoniam speravi in te: † Dixi Domino: Deus meus es tu, * quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra eius, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: *

postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus, * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hereditatis meae, et calicis mei: * tu es, qui restitues hereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclearis: * etenim hereditas mea praeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intelluctum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providēbam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, † adimplēbis me laetitia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Bonorum meorum non indiges in te speravi conserva me Domine.

Ant. Inclina.

Ant. Nature genitor conserva a morte redemptor facque tuo dignos servitio famulos.

Ant. Pectora.

EXAUDI, Domine, iustitiam meam: * intende deprecationem meam.

Auribus percipe orationem meam, * non in labiis dolosis.

De vultu tuo iudicium meum prodeat: * oculi tui videant aequitates.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquatur os meum opera hominum: * propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

Perfice gressus meos in semitis tuis: * ut non moveantur vestigia mea.

Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus: * inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirifica misericordias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dexteræ tuæ custodi me, * ut

pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, † ádípem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Proiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exsúrge, Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine, a paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de absconditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt filiis: * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in iustítia apparebo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Ant. Inclina Domine aurem tuam michi et exaudi verba mea.

Ant. Dominus.

Ant. Pectora nostra tibi tu conditor orbis adure igne piopurgans atque cremando probans.

Ant. Tu populum.

DÍLIGAM te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adiútor meus, * et sperábo in eum.

Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum: * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam: * et clamor meus in conspéctu eius, introívit in aures eius.

Commóta est, et contrémuit terra: * fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira eius: † et ignis a fácie eius exársit: * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cælos, et descéndit: * et calígo sub pédibus eius.

Et ascéndit super Chérubim, et volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum, † in circúitu eius tabernáculum eius: * tenebrósa aqua in núbibus áëris.

Præ fulgóre in conspéctu eius nubes transiérunt, * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cælo Dóminus, † et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, et dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparúerunt fontes aquárum, * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum:

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.

Misit de summo, et accépit me: * et assúmpsit me de aquis multis.

Erípuít me de inimícis meis fortíssimis, † et ab his qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ: * et factus est Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum iustítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpie gessi a Deo meo.

Quóniam ómnia iudícia eius in conspéctu meo: * et iustítias eius non répulí a me.

Et ero immaculátus cum eo: * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndum iustítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum eius.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocénte ínnocens eris:

Et cum elécto eléctus eris: * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies: * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar a tentatióne, * et in Deo meo transgrédíar murum.

Deus meus, impollúta via eius: † elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus, qui præcínxit me virtúte: * et pósuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.

Et dedísti mihi protectionem salútis tuæ: * et dextera tua suscepit me:

Et disciplína tua corréxit me in finem: * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me: * et non sunt infirmáta vestígia mea:

Pérsequar inimícos meos et comprehéndam illos: * et non convértar, donec deficiant.

Confríngam illos, nec póterunt stare: * cadent subtus pedes meos.

Et præcínxisti me virtúte ad bellum: * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.

Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret ad Dóminum: * nec exaudivit eos.

Et commínuam illos, ut púlverem ante faciém venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictionibus pópuli: * constitúes me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi, * filii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.

Vivít Dóminus, et benedíctus Deus meus: * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me: * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * a viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natióibus, Dómine: * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes Regis eius, † et faciens misericórdiam Christo suo David: * et sémini eius

usque in sáculum.

Ant. Hora est iam nos de somno surgere et aperti sunt oculi nostri surgere ad Christum quia lux vera est fulgens in mundo.

Ant. Nox precessit.

Ant. Mittens hec mulier in corpus meum hoc unguentum ad sepeliendum me fecit.

Ant. Magister dicit.

Ant. Dominus firmamentum meum et refugium meum.

Ant. Non sunt loquele.

Ant. Tu populum humilem salvasti a morte redemptor atque superba tuo colla premis iaculo.

Ant. Sponsus.

ÆLI enárrant glóriam Dei: * et ópera mánuum eius annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procedens de thálamo suo.

Exsultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cælo egréssio eius.

Et occúrsus eius usque ad summum eius: * nec est qui se abscondat a calóre eius.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Iustítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum illúminans óculos.

Tímor Dómini sanctus, pérmanens in sáculum sáculi: * iudícia Dómini vera, iustificáta in semetípse.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? † ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adiútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Nox precessit.

Ant. Magister dicit.

Ant. Non sunt loquele.

Ant. Sponsus.

EXÁUDIAT te Dóminus in die tribulatiónis: *
prótegat te nomen Dei Iacob.

Mittat tibi auxiliúm de sancto: * et de Sion
tueátur te.

Memor sit omnis sacrificii tui: * et holocáus-
tum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum: * et omne
consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo: * et in nómine Dei
nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas:
* nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus
Christum suum.

Exáudiet illum de cælo sancto suo: * in po-
tentátibus salus dexteræ eius.

Hi in cúrribus, et hi in equis: * nos autem in
nómine Dómini, Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem
surréximus et erécti sumus.

Dómine salvum fac regem: * et exáudi nos in
die, qua invocavérimus te.

DÓMINE, in virtúte tua lætábitur rex: * et super
salutáre tuum exsultábit veheménter.

Desidérium cordis eius tribuísti ei: * et vol-
untáte labiórur eius non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus
dulcédinis: * posuísti in cápite eius corónam de
lápide pretiósó.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitudínem
diérur in sáculum, et in sáculum sáculi.

Magna est glória eius in salutári tuo: *
glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in
sáculum sáculi: * lætificábis eum in gáudio cum
vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in mis-
ericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis:
* dextera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vul-
tus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et
devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen
eórum a filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogi-
tavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in reliquiis
tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * can-
tábimus et psallémus virtútes tuas.

CUM invocárem exaudivit me Deus iustítiæ
meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiómem meam.

Filii hóminum, úsquequo gravi corde? * ut
quid dilígitis vanitátem et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus
sanctum suum: * Dóminus exáudiet me cum
clamávero ad eum.

Irascimini, et nolíte peccáre: † quæ dici-
tis in córdibus vestris, * in cubílibus vestris com-
pungimini.

Sacrificáte sacrificium iustítiæ, † et speráte
in Dómino. * Multi dicunt: quis osténdit nobis
bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui,
Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multi-
plicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam et requiéscam;
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe *
constituísti me.

De Quo Officium Sit Agendum

NOTANDUM quod per totum annum Officium tam diei quam noctis ad Horas faciendum est de Tempore nisi in festis Sanctorum et per octavas et in octavis eorum et nisi in Sabbatis quando de Beata Virgine agitur in conventu. Quando igitur de Tempore fuerit faciendum: omnibus Dominicis extra Tempus Pascale faciende sunt novem lectiones in Matutinis. In profestis autem diebus per totum annum fiant tantum tres nisi in Triduo ante Pasca. Tempus autem Paschale vocatur missa de vigilia Pasche et deinceps usque ad primas Vesperas Trinitatis exclusive.

De Responsorio in Primis Vesperis Dominice

OMNI tempore quando hystoria dominicalis in sua prima Dominica inchoatur, responsum dicendum est in primis Vesperis. Quando vero propter aliquod impedimentum Dominica non habet primas Vesperas, vel hystoria dominicalis non cantatur in Dominica in qua primo debuit inchoari: responsum in Vesperis de cetero non dicatur.

De Oratione Dominicali

NOTANDUM est quod oratio Dominicalis semper dicenda est in Sabbato precedenti ad Vesperas, et in ipsa Dominica ad omnes Horas tam diei quam noctis quando de Dominica agitur, preterquam in Prima et in Completorio. Et hoc sciendum quod ubicumque dicitur lex oratio dicatur ad Horas nunquam intelligitur de Prima neque de Completorio nisi specialiter exprimatur. Dicenda est etiam oratio Dominicalis per ferias sequentis ebdomade usque ad Vesperas Sabbati exclusive ad omnes Horas tam diei quam noctis quando de Tempore agitur: nisi in ieiuniis Quatuor Temporum Adventus et in quarta feria Cinerum et deinceps usque ad Dominicam in Albis exclusive, et nisi in tribus diebus Rogationum, et nisi in ebdomada Pentecostes, et nisi due aut plures orationes Dominicales infra ebdomadam

sint dicende. Quando vero due vel plures orationes infra unam ebdomadam dicende fuerint, postquam una infra ebdomadam fuerit incepta, dicatur quando de Tempore agitur usque dum alia inchoetur: et sic deinceps si plures dicende fuerint. Ille autem orationes que infra ebdomadam inchoantur, semper sunt in Laudibus inchoande. Hoc etiam sciendum quod oratio que dicitur ad Laudes semper dicenda est ad Tertiam, Sextam et Nonam nisi in ieiuniis Quatuor Temporum Adventus et in duobus diebus Rogationum. Dicitur etiam ad Vesperas quando agitur de eodem de quo in Laudibus, nisi per ferias in Quadragesima et in duobus diebus Rogationum.

De Omelia Dominicali Quando Legenda vel Transferenda vel Officio Dimittenda Sit

IN omni Dominica, nisi festum vel octava dies festi habentis octavam impediatur, tres ultime lectiones de expositione Evangelii dominicalis legantur preterquam in vigilia Natalis Domini, quando in Dominica evenit, tunc enim omelia dominicalis omittitur illo anno. Et nisi quando aliqua vigilia habens propriam omeliam in Dominica evenit. Tunc enim tres ultime lectiones erunt de omelia vigilie et omelia dominicalis in aliquam feriam transferetur, preterquam in vigilia Sancti Andree, quando in Dominica evenit. Tunc enim omelia dominicalis legenda est, et omelia de vigilia illo anno penitus dimittenda. Quando vero propter aliquod impedimentum dominicalis omelia non legitur in Dominica, semper infra ebdomadam suam in aliqua feria est legenda, nisi quando festum Sancti Silvestri in Dominica evenit, et quando festum Beati Petri Martyris, vel Apostolorum Philippi et Iacobi vel Sancte Crucis vel Corone Domini, in Dominica ante Ascensionem evenierint. Tunc enim omelia dominicalis dimittitur illo anno. Dimittuntur etiam due ultime omelie dominicales que sunt post *Domine ne in ira*, quando inter octavas Epiphanie et Septuagesimam non sunt ferie vacantes in quibus possint legi. Similiter et omelia Evangelii *Loquente Ihesu* dimittitur quando tantum viginti due septimane fuerint inter *Deus om-*

nium et Adventum, si in vicesima secunda septimana non fuerint tot ferie vacantes, quod omnia Evangelia legi possint. *Te Deum* dicatur omnibus Dominicis, preterquam in Adventu et in Septuagesima et deinceps usque ad Pascha exclusive, nisi quando festum Purificationis in Septuagesima vel Sexagesima vel Quinquagesima evenierit.

De Divisione Hystorie Dominicalis per Ferias

SCIENDUM quod per totum annum responsoria de hystoria dominicali per ebdomadam, quando de Tempore agitur hoc ordine sunt dicenda. Videlicet in secunda et quinta feria, tria prima. In tertia et sexta feria tria media. In quarta feria et Sabbato, tria ultima, et hoc observandum est nisi aliter sint signata. Quando autem festum aliquod infra ebdomadam celebratur, nihilominus ordo predictus in reliquis feriis observetur.

Ubi Adventus Domini Celebrandus Sit

ADVENTUS Domini semper celebrari debet in Dominica que vicinior est diei Sancti Andree, sive precedat sive sequatur, vel in ipso die Sancti Andree quando in Dominica evenierit. Omnia que ad Horas tam diei quam noctis per totum Adventum dicenda sunt, que in Breviario non sunt notata, dicenda sunt secundum quod in Dominica *Domine ne in ira* et in eius feriis sunt signata.

Dominica Prima in Adventu Domini Sabbato Precedenti

Ad Vesperas Ant. Benedictus. *Psalmi.* Superpsalmos. *Cetere ad ceteros. Capitulum.*

ECCE die veniunt dicit dominus et suscitabo David germen iustum, et regnabit rex et sapiens erit, et faciet iudicium et iustitiam in terra. *R.* Missus est. *Ymnus.*

CONDITOR alme syderum, eterna lux credentium, Christe redemptor omnium, exaudi preces supplicum.

Qui condolens interitu mortis perire seculum, salvasti mundum languidum, donans reis remedium.

Vergente mundi vespere uti sponsus de thalamo, egressus honestissima virginis matris clausula.

Cuius forti potentie genu curvantur omnia, celestia terrestria fatentur nutu subdita.

Te deprecamur Aggie ventura iudex seculi conserva nos in tempore hostis a telo perfidi.

Laus honor virtus gloria Deo Patri et Filio, Sancto simul Paraclito in sempiterna secula. Amen.

Y. Rorate celi desuper et nubes pluant iustum.

R. Aperiat terra et germinet salvatorem.

Ad Magnificat Ant. Ecce nomen domini venite de longinquo, et claritas eius replet orbem terrarum.

Oratio.

EXCITA quesumus domine potentiam tuam et veni, ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis te mereamur protegente eripi, te liberante salvari. Qui vivis.

Ad Matutinis Invitat. Ecce venit rex * Occurramus obviam salvatori nostro. *Ymnus.*

VERBUM supernum prodiens a patre olim exiens, qui natus orbi subvenis cursu declivi temporis.

Illumina nunc pectora tuoque amore concrema, audito ut preconio sint pulsa tandem lubrica.

Iudexque cum post aderis rimari facta pectoris reddens vicem per abditis iustisque regnum per bonis.

QUARE fremuerunt Gentes: * et populi meditati sunt inania?

Astitérunt reges terræ, et principes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, et advérsus Christum eius.

Dirumpámus víncula eórum: * et proiciámus a nobis iugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum eius, * prædicans præceptum eius.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie genui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem

tuam, * et possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga fërrea, * et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intelligite: * erudimini, qui iudicatis terram.

Servite Dómino in timóre: * et exultate ei cum tremóre.

Apprehendite disciplinam, nequándo irascatur Dóminus, * et pereátis de via iusta.

Cum exarserit in brevi ira eius: * beati omnes qui confidunt in eo.

BEATI immaculati in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beati, qui scrutantur testimónia eius: * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis eius ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas iustificationes tuas!

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: * in eo quod didici iudicia iustitiæ tuæ.

Iustificationes tuas custodiam: * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermões tuos.

In toto corde meo exquisivi te: * ne repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me iustificationes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiavi ómnia iudicia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandatis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.

In iustificationibus tuis meditabor: * non obliviscar sermões tuos.

Retribue servo tuo, vivifica me: * et custodiam sermões tuos.

Revéla óculos meos: * et considerábo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non abscondas a me mandata tua.

Concupivit ánima mea desideráre iustificationes tuas, * in omni témpore.

Increpasti supérbos: * maledicti qui declinant a mandatis tuis.

Aufer a me oppróbrium, et contéptum: * quia testimónia tua exquisivi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsus me loquebantur: * servus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.

Nam et testimónia tua meditatio mea est: * et consílium meum iustificationes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea: * vivifica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi et exaudisti me: * doce me iustificationes tuas.

Viam iustificationum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirábilibus tuis.

Dormitavit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserere mei.

Viam veritátis elégi: * iudicia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimoniis tuis Dómine: * noli me confundere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri: * cum dilatasti cor meum.

Legem pone mihi, Dómine, viam iustificationum tuárum: * et exquiram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutabor legem tuam: * et custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam volui.

Inclína cor meum in testimónia tua: * et non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitatem: * in via tua vivifica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum: * quia iudicia tua iucúnda.

Ecce concupívi mandata tua: * in æquitáte tua vivifica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine: * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum:
* quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis
usquequáque: * quia in iudíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper: * in sæcu-
lum et in sæculum sæculi.

Et ambulábam in latitúdine: * quia mandáta
tua exquisívi.

Et loquébar in testimoniis tuis in conspéctu
regum: * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ
diléxi: * et exercébar in iustificatióibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi
spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea: *
quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníque agébant usquequáque: * a
lege autem tua non declinávi.

Memor fui iudiciórum tuórum a sæculo,
Dómine: * et consolátus sum.

Deféctio ténuít me, * pro peccatóribus dere-
linquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant iustificatióes tuæ, * in
loco peregrinatióis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine: * et
custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia iustificatióes tuas
exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem
tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde
meo: * miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas: * et convérsti pedes meos
in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus: * ut custó-
diam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me: * et
legem tuam non sum oblítus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi:
* super iudícia iustificatióis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te: *
et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua, Dómine, plena est terra: *
iustificatióes tuas doce me.

Bonitátem fecísti cum servo tuo, Dómine: *
secúndum verbum tuum.

Bonitátem et disciplínam et sciéntiam doce
me: * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsqvam humiliárer ego delíqui: * prop-
térea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu: * et in bonitáte tua doce me ius-
tificatióes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas super-
bórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor
mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego
vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam
iustificatióes tuas.

Bonum mihi lex oris tui: * super míllia auri
et argénti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me:
* da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me et lætabúntur: *
quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas iudícia tua: *
et in veritate tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me: *
secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratióes tuæ, et vivam: *
quia lex tua meditatio mea est.

Confundántur supérbi, quia iniúste iniqui-
tátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in
mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te: * et qui
novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in iustifi-
catióibus tuis, * ut non confúndar.

Defécit in salutáre tuum ánima mea: * et in
verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum: *
dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * iusti-
ficatióes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de
persequéntibus me iudícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatióes: * sed
non ut lex tua.

Omnia mandáta tua veritas: * iníque per-
secúti sunt me, ádiuva me.

Paulo minus consummavérunt me in terra: *
ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivífica me:
* et custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cælo.

In generatióem et generatióem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tua perseverát dies: * quóniam ómnia sérviant tibi.

Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte periíssem in humilitáte mea.

In ætérnum non oblivíscar iustificatióes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam iustificatióes tuas exquisívi.

Me exspectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummationis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Quómodo diléxi legem tuam, Dómine? * tota die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohibui pedes meos: * ut custódiám verba tua.

A iudíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.

Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!

A mandátis tuis intelléxi: * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Iurávi, et státui * custodíre iudícia iustítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque, Dómine: * vivífica me secúndum verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine: * et iudícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper: * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérent peccatóres láqueum mihi: * et de mandátis tuis non errávi.

Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum: * quia exsultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas iustificatióes tuas in ætérnum, * propter retributióem.

Iníquos ódio hábui: * et legem tuam diléxi.

Adiútor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte a me, maligni: * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam: * et non confúndas me ab exspectatióne mea.

Adiuvá me, et salvus ero: * et meditábor in iustificatióibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedéntes a iudíciis tuis: * quia iniústa cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeo diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas: * a iudíciis enim tuis tímui.

Feci iudícium et iustítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum: * et in elóquium iustítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam: * et iustificatióes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ídeo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Mirabília testimónia tua: * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat: * et intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, et attráxi spíritum: * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére mei: * secúndum iudícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige secúndum elóquium tuum: * et non dominétur mei omnis iniustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum: * ut custódiám mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum: * et doce me iustificatióes tuas.

Exitus aquarum deduxerunt oculi mei: * quia non custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Dómine: * et rectum iudícium tuum.

Mandásti iustítiam testimónia tua: * et veritátem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus: * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter: * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego et contéptus: * iustificatiónes tuas non sum oblítus.

Iustítia tua, iustítia in ætérnum: * et lex tua véritas.

Tribulátio, et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intellectum da mihi, et vivam.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me, Dómine: * iustificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.

Præveni in maturitáte, et clamávi: * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt oculi mei ad te dilúculo: * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam, Dómine: * et secúndum iudícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persecuéntes me iniquitáti: * a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu, Dómine: * et omnes viæ tuæ veritas.

Inítio cognóvi de testimoniis tuis: * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me: * quia legem tuam non sum oblítus.

Iúdica iudícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longe a peccatóribus salus: * quia iustificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secúndum iudícium tuum vivífica me.

Multi qui sequúntur me, et tríbulant me: * a testimoniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, et tabescébam: * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verborum tuorum, véritas: * in ætérnum ómnia iudícia iustítiæ tuæ.

Príncipes persecúti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidávit cor meum.

Lætabor ego super elóquia tua: * sicut qui invenit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super iudícia iustítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam: * et non est illis scándalum.

Exspectábam salutáre tuum, Dómine: * et mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua: * et diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua, et testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine: * iuxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me iustificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me: * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine: * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te: * et iudícia tua adiuvábunt me.

Errávi, sicut ovis, quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.